

Müellif: Akşehirli Mustafa

Dergi: Beyânülhak

Tarih: 6 Ramazan 1330

Tevhid ve Teslis 5

Mâbad

Bundan sonra asl-ı Hristiyanlıkta olan dalâletlerin ıslâhına ancak on altıncı asr-ı mîlâdîde teşebbüs olunduğunu söylüyor... Şimdi buradan iki cihet anlaşılır ki birincisi Hristiyanların gerek avâmı ve gerek havâssı nezdinde kiliselerinde esâs-ı tevhîd hakkında bazı [...] dalâletlerin mevcut olması. Bunu muârızımız itirâf eylediği halde Kur'ân-ı Kerîm'in bu husustaki beyânı vâkıa mutâbık olup tamamen sâdık olduğunu ispat etmiş olur. Muârızımız bu hakikati itirâf eylediği halde yedinci sahîfesinde "Hristiyan kilisesi hiçbir asırda bu nevi dalâletlere düşmemiştir." diyor. Ve aynı sahîfede "Vâkıan bazı Hristiyanlar arasında teslis talimi hakkında üç ilah vardır diye tefsîr ve îzâh edenler olmuş ise de..." diyor. Ve 42. sahîfesinde dahî "Kadîm kiliselerde Meryem'e ilâhın vâlidesi itlâk olundu ise de..." diyor. Bu sözlerdeki tenâkuzları da muârızımızın hesabına kaydedeceğimiz beyândan müstağnîdir.

İkinci cihet on altıncı asr-ı mîlâdîye kadar Hristiyanlar bu nevi dalâletler içinde yuvarlanmakta olduklarını itirâf etmektir. Şimdi burada bunlara bir suâl vârid olur ki madem on altıncı asra kadar Hristiyanlık dalâletler içinde yuvarlanmakta olduğu halde teşebbüs eylemiş olduğunuz ıslâhâta ne gibi esaslara istinâd ve hangi menbalardan ahz-ı hakikat eylediğinize dair mûcib-i kanaat delâil serd eylemeniz lazımdır. Bu hususta güya İncil-i şerîfi miyar ittihâz ederek her nevi ıslâhâtı yine aynı enâcîlden aldıklarını söylüyor. Bu cihet bizce mûcib-i kanaat ve şâyân-ı itimât bir sur olamaz. Bunu bazı vücûh ile îzâh edelim. Evvelâ, tarihlerde mezkûr olduğu üzere Hazret-i İsâ aleyhisselâmın ref'inden sonra Hristiyanlık üç yüz sene kadar garip ve zayıf bir halde kalmıştır ki o zamanlarda Hristiyanlar ve rahipleri gizli gizli dağlarda mağaralarda ibadet ederek âyin ve dinlerini o yolda icrâ edebilmişler. Sonra meydân-ı aleniyyete çıktıkları zamanda dahi yekdiğeriyle müteâriz ve mütenâkız birçok İnciller meydana çıkmıştır ki Hristiyanlar bu üç yüz sene zarfında kemâl-i gurbet ve zaafı muhâfaza edebildikleri bu İncillerin Hazret-i İsâ aleyhisselâmdan mervî olan asıl İncil-

i şerîf olduğunu nasıl ispat edebileceklerdir. Bu bizce mümkün değildir. Çünkü bir kere bidâyeten zuhûr ve intişârında üç yüz sene kadar garîp bir halde bulunmasıyla bittabi tevâtüren nakli sabit olmayıp bazı eşhâsın tezyîd ve tenkîs tarîkiyle tahrîf eylemeleri hâric-i imkan değildir. Halbuki medâr-ı istinatları olan İncillerinin tevâtüren menba-ı mukaddesten rivâyeti sabit olmak lazımdır.

Sâniyen asıl İsâ aleyhisselâma nâzil olan İncil-i şerîfe sonradan birtakım tahrîfâtın sokulduğunu Kur'ân-ı Kerîm bize haber verdiği gibi muârızımız da kadîm kiliselere bazı dalâletlerin sokulduğunu itirâf ediyor.

Sâlisen Hristiyanlığın ıslâh ve tasfiyesine çalışıldığı zamanlarda birçok İnciller mevcut olup bunları teftiş ve taharrî ve tasfiye ederek ancak dört İncil intihâb ve ihtiyâr olunduğu ve elyevm tedâvül etmekte olup cennetin enhâr-ı erbaasına teşbîh olunan enâcîl bu dört İncil olduğu tarih kitaplarında mezkûr ve musarrahtır. Aslı İsâ aleyhisselâma nâzil olan bir İncil-i şerîf olduğu halde bu kadar çok İncillere ne derler acaba? Râbi'an enâcîl-i mevcûdede birtakım müteâriz ve mütenâkız sözler vardır ki değil Allah kelâmında âdî bir insanın sözünde bile o nevi kusurlar ve tenâkuzlar kâbil-i afv olamaz.

Ve bu taâruz ve ihtilâflar hiçbir veçhile kâbil-i tevîl ve telîf olmadığı gibi sayılmaz derecede çoktur.

Bunların hakikatine vâkıf olmak isteyenler Rahmetullâh el-Hindî hazretlerinin bu hususta telîf buyurduğu eser-i güzîn-i bedî'ine mürâcaat eylemelidirler. Tatvîlden hazeran îrâdından sarfınazar olunmuştur.

Akşehirli Harpûtîzâde Mustafa

Hazırlayan : Muhammed Salih Yıldız

Editör: Ömer Faruk Güneş

Link: https://isamveri.org/pdfosm/D00524/1328_172/1328_172_MUSTAFA.pdf